ڕۆژێکی نمونەیی لە باخچەی منداڵاندا.. ئامادەکردنی: عەلی حەمەڕەشید

باخچەی منداڵان (Kindergarten) دەزگایەکی پەروەردەییە و تایبەتە
بە منداڵانی قۆناغی دوای دایەنگە و پێش چوونە قوتابخانەی
بنەڕەتی. کە تەمەنیان چوار ساڵ و پێنج ساڵن. یەکەم باخچەی
منداڵانیش لە جیهاندا لەسەدەی هەژدەدا لەلایەن (جۆن فریدریک
ئۆبرلین Jon Fredric Oberlin) لەساڵی ١٧٩٦ دا لە ناوچەی (ئەلیزاس
لۆرین) لە باکوری ڕۆژهەڵاتی فەرەنسا دامەزرا، کە ئامانجی
یارمەتیدانی ئەو ناوچەیە بوو ک□ دەیناڵاند بەدەست هەژاری و خراپی
باری ئابووری و تەندروستییەوە.هەروەها (فریدریک فرۆبڵ Fridrich
Frobel) یەکەم کەس بووە کە ناوی (باخچەی منداڵانی) ی بەکار
هێناوە بۆ ئەم جۆرە دەزگایە لەسەدەی نۆزدەدا. لەساڵی ١٩١٣ لەلایەن
ئەرمەنییەکانەوە یەکەم باخچە لە عێراق دا دامەزرا. لەساڵی ١٩٢٦-
١٩٢٧ لە شاری بەغداد یەکەم باخچەی منداڵان دامەزرا. هەروەها لە
هەرێمی کوردستانیش یەکەم باخچەی منداڵان لەساڵی ١٩٥٣-١٩٥٤
دامەزرا لەشاری سلێمانی بەناوی(باخچەی منداڵانی سلێمانی) لە نزیک
مزگەوتی گەورەی سلێمانی ، پاشان گوازراوەتەوە بۆ گەڕەکی
(عەقاری).دواتر لەساڵی ١٩٦٥ گوازراوەتەوە بۆ گەڕەکی(ئیسکان) کە
تا ئێستا (٢٠٢٢) هەر لەو شوێنەدا و بەو ناوەوە دەوامکردن تێیدا
بەردەوامە . زۆر لە کەسایەتییە ڕۆشنبیر و ناودار و دیارەکانی
شاری سلێمانی لەم باخچەیدا بوون . لە باخچەی منداڵاندا منداڵ
ڕادەهێنرێت بۆ چوونە دەرەوە لە سنوری خێزان بۆ ناو کۆمەڵگە و ناو
کۆمەڵێک هاوڕێی نوێ و کەسانی نوێ .منداڵ لەنێو باخچەدا فێری
بنەماکانی خوێندن و نووسین دەکرێن،دەبێت ئەوەش بزانین کە باخچە
شوێنێکە بۆ دۆزینەوەی توانا و بەهرەکانی منداڵ و پەروەردەی هزری
و سۆزداری و جەستەیی و ڕەفتاری ک□م□□□ایەتی. (جۆن دێوی)
دەڵێت:"منداڵ ئەو خۆرە گەشەیە.. کە ه□م□وو دەزگا
پەروەردەییەکان بە دەوریدا دەسووڕێنەوە". وانەکانی وەرزش و
هونەر و مۆزیک کە پێویستە زۆر گرنگییان پێبدرێت بەتایبەتی لە
باخچەکەنی منداڵاندا و یاری ببێتە بنەمایەکی سەرەکی بۆ سەرجەم
بابەت و چالاکییەکانی تر ، چونکە یەکێکن لەو وانە هەرە گرنگ و
بەسوودانەی کە دەتوانرێت لە ڕێگەی ئەو وانانەوە ئامادەکاری بکرێت

بۆ وانەکانی تر و ئەو وزە زیادەیەی کە لە منداڵدا هەیە بەشێوەیەکی دروست و پەروەردەیی خاڵی بکرێتەوە،هەروەها ڕۆڵی کاریگەریشی هەیە دەربارەی کەسێتی منداڵ و گەشە کردنی بەشێوەیەکی دروست ،ئەمانە گشتی کاتێک ئامانجە پەروەردەییەکەی دەپێکێت کە مامۆستای تایبەت و شارەزاو بەسەلیقەی لە هەریەکێک لەو بوارانەدا هەبێت کە باسمان کردن کە بێگومان ئەمەش بۆ وانەکانی تریش دەگونجێت.زانست سەلماندویەتی کە مۆزیک کاریگەری تەواوی هەیە ل□ پەروەردەکردن و گۆڕینی خووڕەوشتی منداڵدا ، هەروەها لێکۆڵەران و زانایانی پەروەردەی منداڵ دەڵێن باوکان دەتوانن بەئاوازی مۆزیک منداڵەکانیان بکەن بەشتێکی تر.بۆیە پێویستە لە باخچەی منداڵان و قوتابخان□ ب□ن□□□تییەکانیشدا سەرجەم پێداویستییەکانی ئەو وانانە دابین بکرێن و گرنگی تەواویان پێبدرێت کە هاندەرێکی باشە بۆ سەرکەوتنی منداڵ و جێبەجێکردنی ئەرکەکانیان.

(ڕۆژێکی نمونەیی لە باخچەدا) چالاکییەکی بەسود و گرنگ بوو کە لە باخچەی منداڵانی سلێمانی دا ئەنجامدرا لەلایەن مامۆستایانی مۆزیک و ئینگلیزی و وەرزش و شارەزایی و چالاکییەکان کە تێیدا کوردی و بیرکاری و زانست بەشێوەیەکی جوان و سەردەمی و یاری ئامێز پێشکەش بە ئامادەبووان کرا کە بەڕێوەبەر و مامۆستای ئەو وانانەی باسمانکرد لە باخچە ناحکومییەکانی پەروەردەی ڕۆژه□ات و ڕۆژئاوا بە سەرپەرشتی و هاوکاری لیژنەکانی باخچە ناحکومییەکان و هاوڕێی ڕەخنەگر و بەڕێوەبەری باخچەکەوە، چالاکییەکی پڕ لە جوڵە و چالاکی ،وەرزش و مۆزیک و گۆرانی و وتنی نۆتەکانی مۆزیک بە شێوەیەکی زۆر جوان و سەرنجڕاکێش ،هەروەها نواندنی شانۆیی بۆ ئەو بابەتەی کە ئەو ڕۆژە باسکران کە هاتوچۆ بوو ،نواندنێک کە مایەی شادی و سەرنج□اکێشانی ئامادەبووان بوو،منداڵێک ڕۆڵی کارمەندی هاتوچۆ و یەکێکی تر ڕۆڵی پۆلیس و یەکێکی تر ڕۆڵی کارمەندی ئاگر کوژێنەوە و یەکێکی تر ڕۆڵی کارمەندی پاککەرەوە و یەکێکی تر ڕۆڵی شۆفێری ئەو پاسەی دەبینی کە هاتوچۆی بە منداڵانی باخچەکە دەکرد ، لە هەمووی گرنگتر هەڵبژاردنی ئەو منداڵانە بوو بۆ نواندنی ڕۆڵی ئەو کەسایەتییانە کە زۆر گونجاو بوو،سەلیقەی تەواویان تێدا بەکار هێنابوو،منداڵەکانیش بە بوێری□ی□کی زۆرەوە بەرانبەر ئامادەبووان کە نزیکەی ٨٠ کەس دەبوون قسەیان دەکرد و پەیامەکەی خۆیان زۆر بەجوان و باشی دەگەیاند. بۆ بابەتی ئینگلیزییش بەهەمان شێوە بەچالاکی و گۆرانی و بەشێوەی یاری ئامێز ئەنجامدرا، دڵنیام کە سودێکی باشی بە ئامادەبووان گەیاند و لەگەڵ درێژی ماوەی چالاکییەکان شنەی ئارامی و خۆری سەرنج و تریفەی شادی لای هەمووان بەدی دەکران، مەبەستیش لە ئەنجامدانی ئەم چالاکییە بەناوی(ڕۆژێکی

نمونەیەیی لە باخچەدا (وەک لەناوەکەیدا دیارە ئەوە بووکە جوانیی و تیشکی ئەو چالاکییە پەروەردەییانە بگوازینەوە بۆ باخچە ناحکومییەکانیش، چونکە هەردوولا کار دەکەن بۆ پەروەردەکردنی منداڵ و هەروەکو ئاشکراشە منداڵ بەردی بناغە و بنیاتنانی کۆمەڵگەیە تا ئەو بنچینەیە پتەو و بەهێز بێت، چالاک و تەندروست و ڕۆشنبیر بێت ئەوە بەدڵنیاییەوە کاریگەری ئەرێنی تەواوی دەبێت لەسەر دروستبوونی کۆمەڵگەیەکی دروست و پێشکەوتوو. ماوەتەوە بڵێین لەگەڵ هیوای سود وەرگرتنی ئامادەبووان لەو ڕۆژە نموونەییە دەستخۆشی زۆریشمان بۆ باخچەی منداڵانی سلێمانی هەیە و هیوای سەرکەوتن و پێشکەوتنی زیاتریان بۆ دەخوازین.

ئامادەکردنی: عەلی حەمەڕەشید

سەرپەرشتیاری پەروەردەیی

0533231426
سلێمانی - گەڕەکی نیسکان
باخچەی منداڵانی سلێمانی

0533231426
سلێمانی - گەڕەکی نیسکان
باخچەی منداڵانی سلێمانی

0533231426
سلێمانی - گەڕەکی نیسکان
باخچەی منداڵانی سلێمانی

0533231426
سلێمانی - گەڕەکی ئیسکان
باخچەی منداڵانی سلێمانی

0533231426
سلێمانی - گەڕەکی ئیسکان
باخچەی منداڵانی سلێمانی

تێبینی:

بۆ بەشێک لە زانیارییەکان سودم لە چەند سایتانە وەرگرتووە.

- https://zaniary.com/
- https://dengekan.info
- بۆ وێنەکان سودم لە پەیجی فەرمی باخچەی منداڵانی سلێمانی وەرگرتووە.